

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 29. 9. 2022

Návrh

na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 943/2017 zo dňa 28. 9. 2017 v znení uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 997/2017 zo dňa 20. 11. 2017 a návrh Dodatku č. 1 k Zásadám poskytovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdnych terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave

Predkladateľ:

Milan Vetrák
poslanec mestského zastupiteľstva
v zastúpení
Elena Pätoprstá, v. r.
poslankyňa mestského zastupiteľstva

Zodpovedný:

Milan Vetrák
poslanec mestského zastupiteľstva
v zastúpení
Elena Pätoprstá, v. r.
poslankyňa mestského zastupiteľstva

Spracovateľ:

Milan Vetrák
poslanec mestského zastupiteľstva
v zastúpení
Elena Pätoprstá, v. r.
poslankyňa mestského zastupiteľstva

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Prílohy:
 - 3.1 Uznesenie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 943/2017 zo dňa 28. 9. 2017
 - 3.2 Paragrafové znenie novely zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. schvaľuje

- A.1. zmenu uznesenia mestského zastupiteľstva č. 943/2017 zo dňa 28. 9. 2017 v znení uznesenia č. 997/2017 zo dňa 20. 11. 2017 takto: v časti A. sa doterajší text označuje ako bod A.1 a dopĺňa sa bodom A.2, ktorý znie: „A.2 zúčtovanie dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdzných terás s rozpočtom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy spôsobom upraveným v Dodatku č. 1 k Zásadám poskytovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdzných terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave za podmienky, že sa tým nezvýši celkový dlh hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy“.
- A.2. Dodatok č. 1 k Zásadám poskytovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdzných terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v tomto znení:

Dodatok č. 1

k Zásadám poskytovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdzných terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa § 11 ods. 4 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, § 11 ods. 5 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov, § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 2 ods. 1 písm. a) všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 16/2012 o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí z rozpočtu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy vydáva tento dodatok s cieľom chrániť život, zdravie a bezpečnosť jeho obyvateľov a skrášliť životné prostredie v ňom

1. V § 5 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Ak sa príjemcovi dotácie v zmysle zákona povolí na základe odôvodnenej žiadosti výnimka z časového použitia dotácie, je povinný ju zúčtovať najneskôr do konca kalendárneho roka toho roka, v ktorom má povolené v súlade s takto udelenou výnimkou dotáciu použiť.“.
2. Za § 5 sa vkladá § 5a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 5a

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. decembra 2022

Ustanovenie § 5 druhej vety sa po prvýkrát použije na dotácie poskytnuté z rozpočtu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v roku 2022.“.

Tieto zmeny a doplnenia nadobúdajú účinnosť 1. decembra 2022.

B. žiada primátora,

aby v súlade s obsahom bodu A. tohto uznesenia vypracoval návrh zmien a doplnení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 16/2012 o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí z rozpočtu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a predložil ho na schválenie mestskému zastupiteľstvu.

T: 16. december 2022

Dôvodová správa

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) schválilo dňa 28. 9. 2017 formou uznesenia č. 943/2017 Zásady poskytovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdznych terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave (ďalej len „Zásady“).

Bývalý primátor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „primátor“) uplatnil svoje právo veta a nepodpísal uvedené uznesenie, na čo mestské zastupiteľstvo reagovalo prelomením veta v podobe uznesenia č. 997/2017 zo dňa 20. 11. 2017. Zásady sú tak platné a ich výkon nie je možné v zmysle zákona pozastaviť.

V súvislosti so Zásadami je potrebné tiež spomenúť, že bývalý primátor podal voči nim návrh na vydanie protestu prokurátora, čo bolo zamietnuté, dôsledkom tohto jeho kroku však bolo znemožnenie poskytovania dotácií v roku 2019.

Mestské zastupiteľstvo si vo volebnom období 2018 - 2022 schválilo vo svojich prioritách pre toto volebné obdobie aj poskytovanie dotácií v zmysle schválených Zásad, a to vo výške najmenej 200 000 eur ročne. Vyhodnotenie ich poskytovania (v roku 2019 a 2020 vo výške 0 eur, v roku 2021 vo výške menej ako 10 000 eur a v roku 2022 zatiaľ vo výške 0 eur) jasne naznačuje, že mimo obdobia pandémie pretrvávajú pri ich poskytovaní a následnom použití systémové nedostatky, ktoré je potrebné riešiť nielen na úrovni Národnej rady Slovenskej republiky zmenou legislatívy, ale tiež zmenou schválených Zásad.

Pochôdzne terasy, ktoré sú definované ako stavby vstavanej občianskej vybavenosti alebo stavby pristavanej technickej vybavenosti, predstavujú zložitý právny, ekonomický i spoločenský problém, ktorý sa týka nielen mestskej časti Bratislava - Petržalka, kde je tento problém najviditeľnejší, ale aj ďalších mestských častí (napr. Rača, Ružinov či Nové Mesto), a teda ho možno vnímať ako celomestský problém.

Pochôdzne terasy naďalej chátrajú a sú opravované skôr sporadicky ako systematicky v závislosti od výšky finančných prostriedkov, ktoré si môže tá-ktorá dotknutá mestská časť hlavného mesta dovoliť vyčleniť na príslušný kalendárny rok. Pochôdzne terasy neraz ohrozujú zdravie či život obyvateľov a návštevníkov Bratislavy. Hlavným mestom bola v minulosti výnimočne a nie ako pravidlo vyčlenená dotácia na rekonštrukciu pochôdznej terasy na Jasovskej ulici č. 2-8 v mestskej časti Bratislava - Petržalka vo výške 50 000 eur, a to na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) č. 1129/2013 zo dňa 6. 6. 2016 prijatého v bode programu „Rôzne“.

Pochôdzne terasy sú špecifickými stavbami, ktoré slúžia nielen obyvateľom príslušných bytových domov napr. ako garážové státa, resp. podnikateľom prenajímajúcim si nebytové priestory pod nimi alebo na úrovni ich podlahy, ale aj širokej verejnosti, ktorí využívajú terasy na prechod, resp. prístup k poskytovaným službám a v neposlednom rade aj zamestnancom Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „magistrát hlavného mesta“), ktorí využívajú napr. schodisko pochôdznej terasy na Blagoevovej ulici v mestskej časti Bratislava - Petržalka na prístup do jednej z budov

magistrátu hlavného mesta.

Možno preto konštatovať, že pochôdzne terasy zabezpečujú lepšiu dostupnosť občianskej vybavenosti pre široké okolie a z tohto dôvodu predstavujú nevyhnutnú stavebnú a technickú vybavenosť, ktorú musí hlavné mesto systémovo a systematicky riešiť, a to nielen majetkovoprávne, ale aj posúdením otázky zaradenia týchto terás do siete miestnych komunikácií a predovšetkým ekonomicky – rekonštrukciou tých, ktoré sú vo vlastníctve hlavného mesta a podporou rekonštrukcie aspoň verejnoprospešných prvkov všetkých pochôdznych terás nachádzajúcich sa na území hlavného mesta.

Keďže pochôdzne terasy slúžia širokej verejnosti, ich súčasťou sú aj verejnoprospešné prvky, ako napr. zábradlia alebo schodiská, ktorých rekonštrukciu možno v súlade s príslušnými ďalej uvedenými zákonmi a všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta podporiť prostredníctvom dotácie.

Pochôdzne terasy možno z majetkovoprávneho hľadiska rozdeliť na dve skupiny, a to majetkovo vysporiadané terasy (t.j. v katastri nehnuteľností možno zistiť, súčasťou ktorej stavby je terasa a kto je jej vlastníkom), ktorých je výrazná menšina, a majetkovo nevysporiadané terasy (t.j. v katastri nehnuteľností nie je možné zistiť, súčasťou ktorej stavby je terasa, napr. bytového domu alebo nebytových priestorov mimo bytového domu, a tým ani to, kto je jej vlastníkom).

Vytvorený dotačný systém je motivačné opatrenie, ktoré je vhodné na prípady majetkovo vysporiadaných terás, t.j. terás, ku ktorým možno preukázať právny vzťah. Dotačný systém nemá za cieľ riešiť problematiku pochôdznych terás komplexne, ale je ústretovým krokom voči obyvateľom hlavného mesta zastúpeným príslušnou právnickou osobou a ďalším subjektom, ktorí sú vlastníkami týchto terás, a majú záujem o ich rekonštrukciu. Hlavným účelom rekonštrukcie verejnoprospešných prvkov pochôdznych terás je ochrana života, zdravia a bezpečnosti obyvateľov hlavného mesta, ako aj skrášlenie životného prostredia v priestore, kde sa tieto terasy nachádzajú, čo je zároveň aj verejnoprospešný účel poskytovania dotácií na takúto rekonštrukciu.

Aktuálnym problémom využívania dotácií poskytovaných v zmysle Zásad je zákonná úprava, ktorá ukladá príjemcovi dotácie povinnosť ju vyúčtovať z rozpočtom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy do konca rozpočtového (kalendárneho) roka, v ktorom bola poskytnutá. Konkrétne ide o ustanovenia § 7 ods. 2 a 4 a § 8 ods. 2, 4 a 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), pričom výnimka uvedená v jeho ustanovení § 13 ods. 3 na základe odôvodnenej žiadosti sa týka len použitia dotácií a nie aj ich vyúčtovania.

Podľa platného znenia § 7 ods. 6 a § 8 ods. 7 zákona je povinnosťou zúčtovať takto poskytnuté dotácie do konca rozpočtového roka, v ktorom boli poskytnuté, čo je objektívne nemožné v prípade dotácií na investičné projekty vyžadujúce si ohlásenie stavebných úprav alebo stavebné povolenie vydané stavebným úradom, ktoré predchádza záväzné stanovisko samosprávy. Ide o procesy, ktoré trvajú mesiace, osobitne vo väčších mestách, ktoré zároveň poskytujú dotácie vo väčšom množstve.

Ak k zákonným lehotám na vydanie záväzného stanoviska a v zmysle stavebného zákona pripočítame proces transparentného predkladania žiadostí o dotácie a ich hodnotenia prostredníctvom dotačných komisií, na realizáciu projektu zostane veľmi málo času a na jeho vyúčtovanie ešte menej. Neraz sa preto stáva, že prijímatelia dotácií poskytnuté finančné prostriedky vrátia alebo ich odmietnu napriek schváleniu prijať vzhľadom na v súčasnosti nastavené zákonné lehoty na realizáciu a vyúčtovanie projektu.

S cieľom riešiť tento systémový nedostatok zákonnej úpravy bola aktuálne do I. čítania na septembrovú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky predložená novela zákona s predpokladanou účinnosťou od 1. decembra 2022. Novela zákona upravuje aj prechodné ustanovenia, ktoré hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave umožnia, aby mohla nové pravidlá týkajúce sa spôsobu zúčtovania dotácií s rozpočtom samosprávy použiť aj na dotácie poskytnuté v tomto rozpočtovom roku. Podmienkou je, že si hlavné mesto Slovenskej republiky náležite upraví pravidlá, na základe ktorých sa dotácie poskytujú, a týmito pravidlami sú v prípade dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdzných terás práve Zásady.

Na základe uvedeného preto nielen novela zákona, ale aj Dodatok č. 1 k Zásadám ponúka riešenie, ktoré hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave umožní, aby príjemca dotácie za podmienky, že má na základe odôvodnenej žiadosti podľa § 13 ods. 3 zákona povolenú výnimku z časového použitia dotácie, mohol dotáciu poskytnutú podľa Zásad zúčtovať do konca rozpočtového (kalendárneho) roka, v ktorom má povolené jej použitie (v zásade pôjde o kalendárny rok nasledujúci po roku, v ktorom bola dotácia poskytnutá). V zmysle prechodných ustanovení by sa nový systém zúčtovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdzných terás mal vzťahovať aj na dotácie poskytnuté v tomto roku (2022).

Preto sa navrhuje účinnosť Dodatku č. 1 k Zásadám na 1. december 2022. Zodpovedajúcim spôsobom sa zároveň upravuje aj uznesenie č. 943/2017 z 28. 9. 2017. V uznesení sa tiež už nenachádza jeho pôvodná časť C, ktorá sa týkala Generálneho investora Bratislavy, keďže tento subjekt bol už zrušený a uznesenie bolo zodpovedajúcim spôsobom po roku 2017 aktualizované tak, že sa táto časť vypustila.

Keďže po odbornom posúdení materiálu magistrátom hlavného mesta prevláda názor, že je potrebné okrem Zásad novelizovať aj všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 16/2012 o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí z rozpočtu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, v bode B. uznesenia mestské zastupiteľstvo žiada primátora, aby tak urobil a návrh novely predložil na schválenie mestskému zastupiteľstvu v termíne do 16. decembra 2022.

Uznesenie

č. 943/2017

zo dňa 28. 9. 2017

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. schvaľuje

Zásady poskytovania dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdznych terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení uvedenom v prílohe s účinnosťou od 1. októbra 2017.

B. žiada primátora, aby

1. vyčlenil v rozpočte hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sumu najmenej 200 000 eur na poskytovanie dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdznych terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v zmysle „Zásad“ schválených v časti A. tohto uznesenia

T: každoročne

2. zabezpečil v súčinnosti s riaditeľom magistrátu všetky personálne, organizačné, právne i administratívne opatrenia potrebné na uplatňovanie „Zásad“ schválených v časti A. tohto uznesenia

T: do 31. 10. 2017

3. zabezpečil s prihliadnutím na bod IV uznesenia Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Petržalka č. 571 zo dňa 2. júla 2010 vykonanie všetkých krokov smerujúcich k právnomu doriešeniu nedokončených a majetkovo nevysporiadaných terás ako pristavanej technickej vybavenosti alebo vstavanej občianskej vybavenosti bytových domov na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

T: do 30. 9. 2018

4. vyčlenil v rozpočte hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy finančné prostriedky na propagáciu dotačnej schémy zavedenej „Zásadami“ schválenými v časti A. tohto uznesenia aspoň takou formou a v takej výške ako na propagáciu poskytovania finančného príspevku na odstraňovanie nelegálnych grafitov v hlavnom meste SR Bratislave

T: každoročne do 31. 12.

5. poveril riaditeľa magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy zabezpečením vykonania všetkých krokov potrebných na určenie príslušných oddelení Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy v zmysle „Zásad“ schválených v časti

A tohto uznesenia tak, aby riadne a včas plnili všetky úlohy súvisiace s poskytovaním dotácií na rekonštrukciu verejnoprospešných prvkov pochôdznych terás v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave.

T: do 31. 10. 2017

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. VOLEBNÉ OBDOBIE

Návrh

Zákon

z ... 2022,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 353/zákona č. 611/2005 Z. z., zákona č. 324/2007 Z. z., zákona č. 54/2009 Z. z., zákona č. 426/2013 Z. z., zákona č. 361/2014 Z. z., zákona č. 171/2015 Z. z., zákona č. 357/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 310/2016 Z. z., zákona č. 359/2020 Z. z., zákona č. 201/2021 Z. z. a zákona č. 121/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 7 ods. 6 druhá veta znie: „Podliehajú zúčtovaniu s rozpočtom obce, ktorého spôsob určuje obec a ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh obce.“.
2. V § 8 ods. 7 druhá veta znie: „Podliehajú zúčtovaniu s rozpočtom vyššieho územného celku, ktorého spôsob určuje vyšší územný celok a ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh vyššieho územného celku.“.
3. Za § 21g sa vkladá § 21h, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 21h

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. decembra 2022

Ustanovenie § 7 ods. 6 druhá veta a § 8 ods. 7 druhá veta sa po prvýkrát použijú na dotácie poskytnuté z rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku v roku 2022.“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2022.